

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU
Vysoká škola:
Ústav bohemistiky
12. 6. 2013
Datum odevzdání posudku:

Markéta Kolářová
Student:
Bohemistika
Aprobace:
Oponent bakalářské práce
PhDr. Věra Pospíšilová

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hagiografická romance v textech o panenských mučednicích Zlaté legendy

.....
(téma)

Studentka ve své bakalářské práci ověřuje tezi o vlivu světské romance na středověkou legendu o umučení, teoretickým východiskem je jí práce V. Zajíčkové Staročeský passionál. Žánrová struktura pozdně středověké hagiografie, z níž studentka hojně čerpá. Stěžejní částí práce, analýze legend typu passio obsažených v české verzi Zlaté legendy o panenských mučednicích - světicích Lucii, Anežce, Petronelle, Markétě, Cecilii, Kateřině, Barboře a Dorotě, předcházejí kapitoly o postavení ženy ve středověku a třech stavech, panenském, manželském a vdovském, přičemž je největší pozornost věnována právě stavu panenskému a tzv. duchovnímu panenství. Samostatná kapitola pojednává o kurtoazním pojetí lásky v literatuře a jejím vlivu na literaturu duchovní, studentka zdůrazňuje roli Panny Marie a vliv mariánského kultu na středověké umění slovesné i výtvarné. Prolínání duchovních a profánních motivů dokládá na některých bohemikálních textech (staročeská veršovaná legenda o sv. Kateřině, Otep myrry z Vyšebrodského sborníku, pasáž o úctě krále Václava II. k Panně Marii ze Zbraslavské kroniky). S výrokem, že „jediná zobrazovaná je Panna Maria ve výjevech z evangelií“ v kapitole pojednávající o ztvárnění ženy ve středověkém výtvarném umění (s. 15), nelze souhlasit, byť se zjevně jedná o parafrázi, a navíc toto konstatování odporuje textu v závěru kapitoly i zvoleným přílohám.

Třetí kapitola se zabývá hagiografií, romanci a především vztahem tohoto světského žánru k romanci hagiografické. Následující text věnovaný Zlaté legendě a jejímu autorovi vychází z práce A. Vidmanové, kterou studentka pečlivě cituje. Jádrem bakalářské práce je pak kapitola pátá, v níž studentka pečlivě analyzuje a interpretuje vybrané příběhy svatých panen. Po stručném obsahu legendy následuje analýza jejího textu vedená snahou potvrdit výše uvedenou hypotézu vytčením konkrétních rysů světské romance v hagiografickém textu.

V Závěru najdeme shrnutí a zobecnění dílčích konstatování z jednotlivých kapitol. Zajímavý je postřeh, že rysy kurtoazní lásky se projevují ve vztahu svaté panny k nebeskému ženichovi, nikoli opačně, jak je tomu ve světské literatuře. Studentka dále zdůrazňuje fantastičnost a častou historickou nezakotvenost příběhů podporovanou hyperbolizací. Dochází k závěrečnému konstatování, že značná míra beletrizace příběhů svatých panen posílila jejich funkci zábavnou.

Bakalářská práce, psaná se zjevným zaujetím, čerpá z rozsáhlé, pečlivě citované sekundární literatury. V příloze jsou reprodukovány pozdně gotické deskové malby, které pěkně ilustrují text práce. Škoda, že vedle tabulky převzaté z práce V. Zajícové nevypracovala studentka vlastní tabulku komparující např. motivy zvolených legend o panenských sveticích. Úroveň jinak velmi zdařilé práce snižují různé stylistické nedostatky a několik věcných chyb, z nichž upozorňuji pouze na některé. (Žena byla zamýšlena ... jako pomocnice.(s.10) Podobné dělení se dostalo i do chápání ženy. (s.10) ...byla hodna uctívání sebe samé. Postavila se mu...vlastní tělesnou obranou. ... z důvodů společných rysů. Studentka se zarputile vyhýbá ve svém textu přídavným jménům přivlastňovacím a užívá gen. posesivní, např. názory Augustina, učení Aristotela, syn prefekta, strach Tiburtia atd. Dále je třeba rozlišovat mezi povědomím a podvědomím, přičemž první může být obecné, druhé jako psychoanalytický termín rozhodně nikoli. Tisky vzniknuvší v 16. století neoznačujeme jako inkunábule (s. 22). V textu se dvakrát objevuje latinská floskule in medias res, dvakrát se stejnou chybou. Konstatování, že pro středověké autory je „dnešní žánrová specifikace naprosto neznámá“, jistě nepřekvapí, na druhé straně ale můžeme říci, že legendy neobsahují dobové estetické teorie, ale jistě z nich vycházejí.(s. 18).)

Práci, kterou i přes poznámky v závorce považuji za velmi kvalitní, doporučuji k obhajobě.

výborně

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Čes. Budějovicích 12. 6. 2013
V dne

